FORSVARSBYGG

Detaljreguleringsplan for

Laksevåg, gnr. 125 bnr. 2 m. fl. Haakonsvern orlogsstasjon og Knappen Arealplan-ID 71850000

FORSLAG TIL PLANPROGRAM

Dato: 26.11.26

Rev. dato:

Figur 1 Haakonsvern orlogsstasjon. Foto: Forsvaret

Forslag til plannavn	Laksevåg, gnr. 125 bnr. 2 m. fl. Haakonsvern orlogsstasjon og Knappen
Forslagsstiller	Forsvarsbygg
Plankonsulent	3RW arkitekter

Innholdsfortegnelse

1 BAKGRUNN 4

1.1 TILTAKSHAVER OG KONSULENT 4
1.2 HENSIKTEN MED PLANARBEIDET 4
1.3 KRAV OM KONSEKVENSUTREDNING OG PLANPROGRAM 4
1.3.1 § 6. PLANER OG TILTAK SOM ALLTID SKAL KONSEKVENSUTREDES OG HA PLANPROGRAM ELLER MELDING 4
1.3.2 § 8. PLANER OG TILTAK SOM SKAL KONSEKVENSUTREDES HVIS DE KAN FÅ VESENTLIGE VIRKNINGER FOR MILJØ ELLER SAMFUNN 5
1.3.3 KONKLUSJON: 6
1.4 PLANPROGRAMMETS INNHOLD 6
1.5 KU I HENHOLD TIL MILJØDIREKTORATETS HÅNDBOK M-1941 6

2 BESKRIVELSE AV TILTAKSOMRÅDET 7

2.1 BELIGGENHET OG AVGRENSNING AV PLANOMRÅDET 7
2.2 PLANEN/PLANFORSLAGET 8
2.3 INFLUENSOMRÅDET 9
2.4 ALTERNATIVER 9
2.4.1 PLAN- OG UTREDNINGSALTERNATIVER OG BEGRUNNELSE FOR DISSE 9
2.4.2 0-ALTERNATIVET 9
2.4.3 ALTERNATIV 1 10

3 GJELDENDE PLANER, RETNINGSLINJER OG FØRINGER 10

3.1 STATLIGE RETNINGSLINJER OG OVERORDNEDE PLANER 10
3.2 KOMMUNALE PLANER 11
3.3 ANDRE RELEVANTE FØRINGER 13
3.4 REGULERINGSPLANER 13
3.4.1 FØLGENDE GJELDENDE REGULERINGSPLANER OPPHEVES/ERSTATTES: 13
3.4.2 PLANARBEID UNDER ARBEID I NÆROMRÅDET: 14

4 OVERSIKT OVER TEMA SOM SKAL KONSEKVENSUTREDES ELLER UTREDES/BESKRIVES 14

4.1 FAGTEMA NATURMANGFOLD, KU 14
4.1.1 BEGRUNNELSE 14
4.1.2 KUNNSKAPSGRUNNLAG 14
4.1.3 METODE FOR KONSEKVENSUTREDNING (KU) 14

4.2 FAGTEMA VANNMILJØ, KU 14
4.2.1 BEGRUNNELSE 14
4.2.2 KUNNSKAPSGRUNNLAG 14
4.2.3 METODE FOR KONSEKVENSUTREDNING (KU) 15
4.3 ANDRE FAGTEMA SOM SKAL UTREDES/BESKRIVES, MEN IKKE KONSEKVENSUTREDES 15
4.3.1 KUNNSKAPSGRUNNLAG 15
4.3.2 TEMA 15
4.4 RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE 17

5 MEDVIRKNING OG FRAMDRIFT 17

5.1 INFORMASJON OG MEDVIRKNING 17
5.2 FRAMDRIFTSPLAN, TENTATIV 18

1 Bakgrunn

1.1 Tiltakshaver og konsulent

Forslagsstiller er Forsvarsbygg.

Plankonsulent er 3RW arkitekter.

1.2 Hensikten med planarbeidet

Hovedformålet med reguleringsplanen er å styrke, videreutvikle og fortette Haakonsvern Orlogsstasjon i tråd med vedtatt Langtidsplan for forsvarssektoren 2025-2036 Prop 87 S.

Planen skal utarbeides som en detaljreguleringsplan iht. plan- og bygningslovens §12-3, med konsekvensutredning og planprogram. Planlagte fremtidige arealformål vil i hovedsak være forsvarsformål og samferdselsformål, i tråd med gjeldende plan for området.

1.3 Krav om konsekvensutredning og planprogram

I henhold til *Forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven* skal det gjøres en vurdering av om planen eller tiltaket omfattes av forskrift om konsekvensutredning. Formålet med forskriften er å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelse av planer og tiltak, og når det tas stilling til om og på hvilke vilkår tiltak kan gjennomføres. KU-forskriftens §§ 6, 7 og 8 bestemmer hvilke planer og tiltak som omfattes av forskriften. § 7 gjelder for planer som behandles etter andre lover enn plan- og bygningsloven, og er derfor ikke vurdert.

1.3.1 § 6. Planer og tiltak som alltid skal konsekvensutredes og ha planprogram eller melding

Følgende planer og tiltak skal alltid konsekvensutredes og ha planprogram eller melding:

a) kommuneplanens arealdel etter § 11-5 og regionale planer etter plan- og bygningsloven § 8-1, kommunedelplaner etter § 11-1, og områdereguleringer etter § 12-2 når planene fastsetter rammer for tiltak i vedlegg I og II
b) reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven for tiltak i vedlegg I. Unntatt fra dette er reguleringsplaner der det konkrete tiltaket er konsekvensutredet i en tidligere plan og der reguleringsplanen er i samsvar med denne tidligere planen
c) tiltak i vedlegg I som behandles etter andre lover enn plan- og bygningsloven.

Vurdering:

a) Planinitiativet foreslår detaljregulering og omfattes ikke av § 6 a.
b) Planen inneholder ikke nyetablering av tiltak i vedlegg I. Planen inneholder imidlertid utvidelser eller endringer av tiltak nevnt i vedlegg I, pkt. 8. der

utvidelsen eller endringen i seg selv overstiger størrelseskriteriene i vedlegget, jf. vedlegg I, pkt. 30.

8.	a) Etablering av innlands vannveier og havner for trafikk på innlands vannveier der skip over 1 350 tonn kan seile (mindre tiltak omfattes av vedlegg II nr. 10f) b) Nyetablering av farleder, havner og havneanlegg, der skip på over 1 350 tonn kan seile og anløpe. Ferjekaier inngår i punkt 7b, 7c eller 7e.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.

c) Det aktuelle planarbeidet skal behandles etter plan- og bygningsloven, og omfattes ikke av § 6 c.

1.3.2 § 8. Planer og tiltak som skal konsekvensutredes hvis de kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn

Følgende planer og tiltak skal konsekvensutredes hvis de kan få vesentlige virkninger etter § 10, men ikke ha planprogram eller melding:

a) reguleringsplaner for tiltak i vedlegg II. Unntatt fra dette er reguleringsplaner der det konkrete tiltaket er konsekvensutredet i en tidligere plan og der reguleringsplanen er i samsvar med denne tidligere planen
b) tiltak i vedlegg II som behandles etter en annen lov enn plan- og bygningsloven.

Vurdering:

a) Planen inneholder tiltak i vedlegg II (ikke nyetablering). Dette gjelder pkt. 10. e)

e)	i.	Bygging av veier	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
	ii.	Bygging av havner og havneanlegg, herunder fiskehavner og offshorerelaterte havner	
	iii.	Utvidelse eller vesentlig endret bruk av eksisterende farleder.	

Planen inneholder også tiltak i vedlegg II, pkt. 13.

13. UTVIDELSER ELLER ENDRINGER		
	Utvidelser eller endringer av tiltak nevnt i vedlegg I og vedlegg II som kan få vesentlige virkninger.	Jf. ovenfor

Planlagte tiltak og endringer av tiltak i planen er vurdert å være av et størrelsesomfang som kan gi vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Vurderingen er gjort iht. kriteriene i KU-forskriftens § 10. Følgende punkt er trukket ut fra § 10 som sannsynlige egenskaper ved tiltak eller endringer av tiltak i planen, som kan gi vesentlige virkninger for miljø og samfunn.

- Egenskaper ved planen eller tiltaket som kan kreve KU:
  - størrelse, planområde og utforming
  - bruken av naturressurser, særlig arealer
  - avfallsproduksjon og utslipp

- Lokalisering og påvirkning på omgivelsene. Mulig at tiltaket kan komme i konflikt med:
    - utvalgte naturtyper (naturmangfoldloven kapittel VI)

b) Planen inneholder ikke tiltak i vedlegg II som behandles etter en annen lov enn plan- og bygningsloven, og omfattes ikke av §8 b).

1.3.3 Konklusjon:

Planen er vurdert å utløse krav om konsekvensutredning med planprogram iht. §§ 6 b), 8 a) og 13. Det er vurdert at følgende tema skal konsekvensutredes:

- Vannmiljø
- Naturmangfold
- Trafikk og samferdsel

1.4 Planprogrammets innhold

Krav til innhold i planprogram er fastsatt i KU-forskriftens § 14.

Den viktigste funksjonen til et planprogram er å avklare hvilke temaer som skal utredes, og hvordan utredningen skal gjennomføres. Se tabell i kap. 4 for oversikt over utredningstema. Planprogrammet gjør også rede for formålet med planarbeidet, prosessen med frister og deltakere, og opplegg for medvirkning, spesielt med tanke på grupper som antas å bli særlig berørt.

Planprogrammet sendes på høring hos naboer, berørte parter og offentlige høringsinstanser, for innspill og merknader. Se kap. 5 for informasjon om opplegg for medvirkning i planprosessen.

1.5 KU i henhold til Miljødirektoratets håndbok M-1941

Konsekvensutredningene for klima- og miljøtema (fagtema/ KU-tema) skal gjennomføres i henhold til Miljødirektoratets Håndbok M-1941. Metoden i M-1941 er her kort sammenfattet:

- Avgrense utredningsområdet
- Innhenting av kunnskap
- Vurdering av kunnskapsgrunnlaget / evt. innhenting av ny eller mer kunnskap
- Inndeling i delområder per fagtema
- Verdisetting av delområdene per fagtema
- Vurdering av planens påvirkning for hvert delområde per fagtema
- Vurdering av konsekvens for hvert delområde per fagtema
- Vurdering av planens samlede konsekvens for fagtemaet (inkluderer alle delområder)
- Forslag til avbøtende tiltak/endringer som reduserer negative virkninger
- Sammenstilling av planens samlede konsekvenser for alle fagtema

Det kan gjøres tilpasninger av metoden gitt i M-1941, jf. KU-forskriftens § 17: «...konsekvensutredningens innhold og omfang skal tilpasses den aktuelle planen eller tiltaket, og være relevant for de beslutninger som skal tas». Dersom det gjøres tilpasninger, skal dette begrunnes og beskrives.

For hvert fagtema/ KU-tema skal det, jf. KU-forskriftens § 17, vurderes om eksisterende kunnskapsgrunnlag er tilstrekkelig, og/eller om det må innhentes ny informasjon. Arbeid i felten/befaringer skal legges til perioder av døgnet/uken/året hvor det er størst sannsynlighet for at innhentet informasjon blir representativ for den faktiske situasjon.

Konsekvensutredningenes tekstinnhold skal være lett forståelig for ikke-fagkyndige, og kart og andre nedtegnelser/illustrasjoner skal være tydelige og lett lesbare.

2 Beskrivelse av tiltaksområdet

2.1 Beliggenhet og avgrensning av planområdet

Planområdet er på 4368,5 daa og ligger i Bergen kommune, like nord for Bergen lufthavn, like sør for Vestkanten kjøpesenter og ca. 10 minutter med bil fra Bergen sentrum. Planområdet omfatter i hovedsak Haakonsvern orlogsstasjon inkl. sjøareal, fv 558 Haakonsvernveien, Forsvarets boliger på gbnr 124/8, samt Forsvarets eiendom på Knappen.

Figur 2 Planområdets beliggenhet, rød stiplet ring

Planområdet er regulert i to eldre planer, en for Bjørndalspollen og Haakonsvern (PlanID: 15680000) og en for Knappen (PlanID: 8480000). Det foreslås en sammenslåing av de to planområdene, med en videreføring av avgrensning av planområdene, men i et

redusert omfang av planen for Bjørndalspollen og Haakonsvern. Bakgrunn for forslag til redusert planomfang i denne delen av planområdet er de endringer det er lagt opp til i KPA2018 for planens nordligste område, Bjørndalspollen. Dette vurderes å være et utviklingsområde, som bør reguleres i egen prosess. I sørlig del av planområdet foreslås det å legge plangrensen langs *Militært forbudsområde i sjø*. Forslag til plangrense er vist i kart under og i vedlegg.

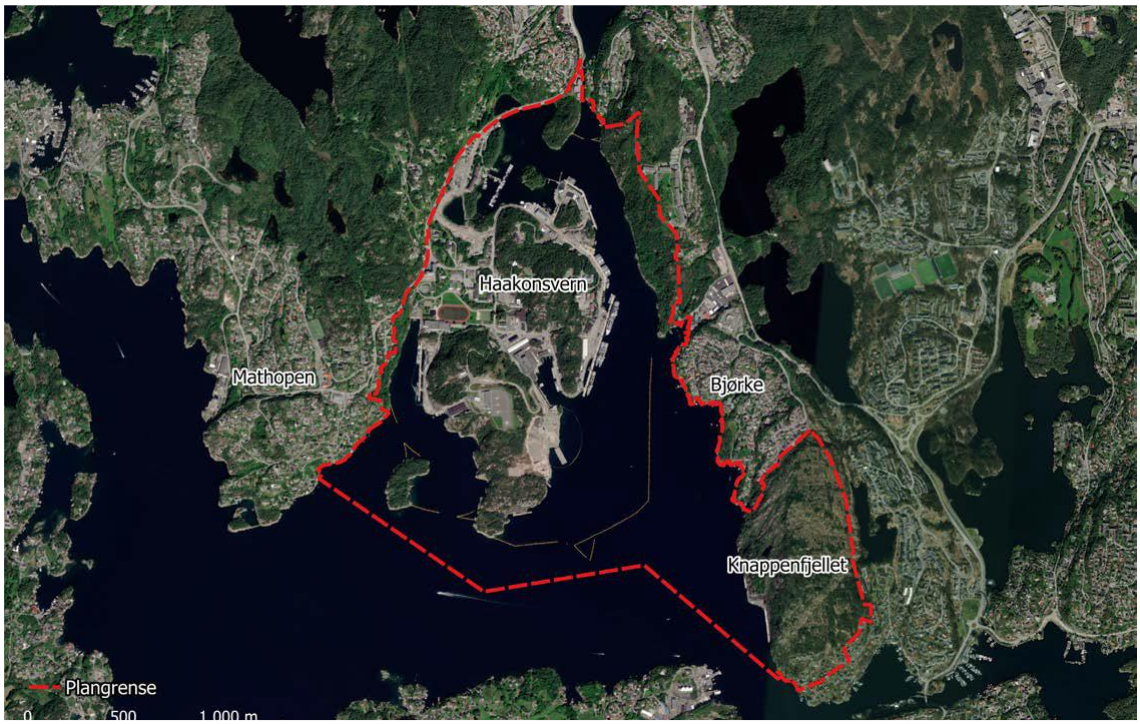

Figur 3 Forslag til plangrense ved oppstart av planarbeid, rød stiplet linje

Eiendomsforhold

Planområdet omfatter Forsvarets eiendommer, samt del av fylkeskommunal veg.

Tilstøtende arealbruk

Omkring planområdet ligger blant annet Bjørndalen, Mathopen, Bjørge og Grimstad, som hovedsakelig er boligområder med spredt bebyggelse med tilhørende barnehager og skoler, og med noe næring i tilknytning til disse områdene.

2.2 Planen/planforslaget

Formålet for planarbeidet er å legge til rette for en videreutvikling av Haakonsvern Orlogsstasjon, med oppgradering og fortetting av bygg og anlegg.

Det planlegges for økt kapasitet ved orlogsstasjonen, som er å regne som Sjøforsvarets hovedbase. Dette innebærer behov for nybygging og oppgradering av eksisterende bygg og anlegg. Det er ønskelig å samlokalisere enkelte funksjoner og etablere gode og fleksible interne forhold mht. mobilitet, effektivitet, sikkerhet, logistikk og samhandling.

2.3 Influensområdet

Influensområdet er de områdene der det forventes at tiltak i planen kan få virkninger, uavhengig av planområdets avgrensning.

Hvordan influensområdene avgrenses geografisk i KU-arbeidet vil variere ut ifra type tiltak og hvilket fagtema som vurderes. Avgrensning er foreløpig ikke satt, men vil fastsettes når det er gjort tilstrekkelig kartlegging av tiltak og tema som skal konsekvensutredes.

2.4 Alternativer

2.4.1 Plan- og utredningsalternativer og begrunnelse for disse

Planalternativer er de alternativene som forslagsstiller eller Plan- og bygningsetaten mener det kan være realistisk å fremme som planforslag til offentlig ettersyn. Et planalternativ kan oppstå eller justeres etter innspill i planprosessen. Alle planalternativ skal utredes og undersøkes til et likeverdig nivå som gjør at de kan fremmes som selvstendige planforslag til offentlig ettersyn.

Utredningsalternativer har hensikt å gi et sammenligningsgrunnlag for å vurdere konsekvensene ved gjennomføringen av planalternativene. I henhold til forskrift om konsekvensutredning vedlegg IV a) skal det alltid redegjøres for følgene av å ikke realisere planen og dette oppstilles som et utredningsalternativ (0-alternativet). I noen saker er det relevant å ha flere utredningsalternativer. Disse behøver ikke å kunne fremmes som planforslag og behøver ikke å være realistiske å regulere. Utredningsalternativene skal især belyse de temaene som har bidratt til at planen skal konsekvensutredes.

Konsekvensutredningen vil være et viktig verktøy for avdekking av eventuelle uforutsette negative virkninger utenfor så vel som innenfor planområdet; et sentralt bidrag til rammesetting som hensyntar miljø og samfunn i størst mulig grad. Det er forslagsstiller som utarbeider plan- og utredningsalternativene.

2.4.2 0-alternativet

Konsekvenser av et tiltak framkommer ved å måle forventet tilstand etter tiltaket mot forventet tilstand uten tiltak. Referansealternativet (0-alternativet) utgjør den framtidige situasjonen eller utviklingen dersom tiltakene i planen ikke gjennomføres.

I dette plan- og utredningsarbeidet vil 0-alternativet utgjøre nåværende situasjon i planområdet. Siden det finnes godkjente byggesøknader og pågående byggeprosjekter i planområdet, vil 0-alternativet inkludere følgende prosjekter:

- Nytt adkomstområde inkl. adkomstveg (hovedadkomst)
- Utvidelse av eksisterende kvarter «Jekten»
- Ny kaserne ved eksisterende kaserner

- Kontorbygg ved nytt adkomstområde
- Slipp, 500 tonn
- Ubåtkai/vedlikeholdsbase

2.4.3 Alternativ 1

Planalternativ 1 vil vise et scenario for maksimal mulig utvikling av basen, der alle kjente, fremtidige utbyggingsplaner tilkjennegis og vurderes mot hva som er tolerabelt for planområdet og influensområde mht. konsekvens og bæreevne. Maks utnyttelse skal baseres på, og ikke overgå, den tolerable bæreevnen.

Plan- og bygningsetaten i Bergen kommune har gitt anbefaling om å konsekvensutrede et alternativ 2, i tillegg til alternativ 1. Anbefalingen er ikke fulgt, da det er vurdert som svært viktig at Forsvarets behov blir innfridd i størst mulig grad. Det viktigste med konsekvensutredningen er å sikre verdier og finne planområdets (og influensområdets) tolerable bæreevne. Alternativ 1 skal kunne gjennomføres uten at virkninger for miljø og samfunn blir uakseptabelt store. Å konstruere et alternativ 2 vil i utgangspunktet ikke være nødvendig for å få til dette. Skulle det underveis tilkomme forhold som gjør at et alternativ 2 likevel er påkrevd, så vil det tas en ny vurdering av dette.

Plan- og utredningsprosessen vil innebære å gjøre alle nødvendige konsekvensvurderinger underveis i planarbeidet. Metoden krever et tett samarbeid og kunnskapsutveksling med fagressurser (trafikk, naturmangfold, geoteknikk etc.) gjennom hele prosessen. Ved å kartlegge risiko tidlig og finne nødvendige avbøtende tiltak underveis, sikres det at planarbeidet og konsekvensutredningen resulterer i et maks scenario som er bærekraftig, samtidig som Forsvaret har den fleksibilitet de trenger i årene fremover.

Endelig omfang av bebyggelse og anlegg vil fremkomme av planprosessen. Avbøtende tiltak sikres gjennomført ved regulering i plankart og/eller bestemmelser.

3 Gjeldende planer, retningslinjer og føringer

3.1 Statlige retningslinjer og overordnede planer

Langtidsplan for Forsvarssektoren 2025-2036
Planen legger opp til en helhetlig videreutvikling og en betydelig styrking av forsvarssektoren og Norges forsvarsevne.

Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet
Planlegging skal bidra til å utvikle bærekraftige byer og tettsteder, med fokus på god trafikksikkerhet og samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse. Planlegging skal dessuten tilrettelegge for verdiskapning og næringsutvikling, samt fremme helse, miljø og livskvalitet.

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning
Kommunene, fylkeskommunene og staten skal gjennom planlegging og øvrig myndighets- og virksomhetsutøvelse stimulere til, og bidra til reduksjon av klimagassutslipp, samt økt miljøvennlig energiomlegging. Planleggingen skal også bidra til at samfunnet forberedes på og tilpasses klimaendringene (klimatilpasning).

Utviklingsplan for Vestland 2024-2028, Regional planstrategi
Fylkeskommunen, kommunene, og regionale statsetater, organisasjoner og institusjoner skal legge planstrategien til grunn for videre planarbeid, samfunnsutvikling og tiltak i regionen. Utviklingsplanen legger til rette for å støtte næringslivet, sikre velferd og verne om naturen vår. Planen skal være til hjelp med å fornye Vestland gjennom nyskaping og bærekraftig samfunnsbygging.

Retningslinjer for støy i arealplanlegging, T-1442/2021
Formålet med retningslinjen er å legge til rette for en langsiktig arealdisponering og planlegging av det fysiske miljø som fremmer trivsel og bokvalitet, forebygger helsekonsekvenser av støy, samt ivaretar og utvikler gode lydmiljøer og stille områder.

Rikspolitiske retningslinjer for barn og unge
Formålet med disse rikspolitiske retningslinjene er å synliggjøre og styrke barn og unges interesser i all planlegging og byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven.

Regional plan for klima 2022-2035
Planen setter den strategiske retningen for klimainnsatsen i Vestland, og synliggjør viktigheten av at vi samarbeider for å løse utfordringene vi står overfor.

3.2 Kommunale planer

Grønn strategi – Klimastrategi for Bergen (2022-2030)
Bergen kommune sin klimastrategi har som mål at Bergen skal være et lavutslippssamfunn innen 2030 og et 1,5-graderssamfunn i 2050. Strategien går i grove trekk ut på å kutte, sirkulere, bevare og forberede, og skal gjelde innenfor temaene transport/mobilitet, energi, bygg og anlegg, arealbruk, forbruk og avfall og arbeid og næring.

Sykkelstrategi for Bergen 2019-2030
Sykkelstrategien er et styringsverktøy for å lykkes med en ambisiøs sykkelsatsing. Strategiens visjon «Det skal være attraktivt og sikkert å sykle i Bergen» skal være en rettesnor for arbeidet med strategiens hovedmål: Flere skal sykle mer.

Gåstrategi for Bergen 2020-2030
I KPS BERGEN 2030 er «Gåbyen» hovedmålet for den aktive byen. Gåstrategi for Bergen 2020-2030 er Bergens første gåstrategi, og er et hjelpemiddel for politikere, offentlig administrasjon, planleggere og utbyggere for å prioritere de gående. Hovedmålet med strategien er at flere skal gå mer i Bergen. Strategien angir delmål og satsinger for å oppnå hovedmålet, og følges opp av handlingsplaner.

Identitet med særpreg - Kulturminnestrategi for Bergen 2019-2023
Kulturminnestrategien «Identitet med særpreg» utgjør første del av kommunedelplan for kulturmiljø i Bergen, og er kommunens viktigste kulturminnepolitiske dokument. Strategien fokuserer både på ivaretakelse av kulturminner og kulturmiljø og på mulighetene de gir i utviklingen av Bergen. Strategien er overordnet og gir retning for hvordan vi i Bergen skal styrke byen og bydelenes identitet og særpreg gjennom bære-kraftig forvaltning av historiebærende elementer.

Kommunedelplan for overvann 2019–2029 | Bergen Vann
Kommunedelplan for overvann er utarbeidet i samarbeid mellom Plan- og bygningsetaten, Bymiljøetaten og Bergen Vann. Planen er retningsgivende for overvannshåndtering i all arealplanlegging i Bergen kommune.

Klimanorm for Bergen
Klimanormen er et verktøy som skal hjelpe forslagsstiller å svare ut klimabestemmelsene i KPA2018 §§ 18.3 og 18.4. Den er en målestokk for fastsetting av klimaambisjoner.

Kulturmiljøplan og kulturminnestrategi for Bergen
Planen og strategien skal brukes for å sikre en god og kunnskapsbasert kulturmiljøforvaltning, et felles kunnskapsgrunnlag med en helhetlig tematisk oversikt over kommunens kulturminner- og kulturmiljøer, og kunnskap om hvordan de kan forvaltes.

Arkitektur+ - Arkitektur- og byformingsstrategien
Arkitektur- og byformingsstrategien Arkitektur+ er premissgiver for planlegging og den arkitektoniske utformingen av alle nye tiltak i Bergen kommune. Arkitekturstrategien trekker opp tre hovedambisjoner for arkitektur i Bergen: Å videreføre Bergens stolte internasjonale arkitekturarv og byplantradisjon. Å styrke Bergens egenart og attraktivitet både lokalt og internasjonalt med forbilledlig og nyskapende arkitektur. Å benytte arkitektur som verktøy for å nå våre mål om en vakker, særpreget, inkluderende og grønn by.

Kommuneplanens samfunnsdel, KPS
Samfunnsdelen er et overordnet styringsverktøy som gir retning for kommunens prioriteringer. Samfunnsmålene og strategiene er førende når kommunen utarbeider og gjennomfører planer, prosjekter og tiltak.

Kommuneplanens arealdel, KPA
Kommuneplanens arealdel angir hovedtrekkene i arealdisponeringen, og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som skal settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Kommuneplanens arealdel er juridisk bindende. Arealdelen er et sentralt verktøy for å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel.

Planområdet er avsatt til følgende formål i KPA 2018-2030:

- Forsvaret
- Ytre fortettingssone
- Øvrig byggesone
- Friluftsområder

Bestemmelser til Forsvaret i KPA:

- Ingen bestemmelser til formålet
- 0 meter byggegrense mot sjø

Aktuelle hensynssoner i KPA:

- Støy
- Brann- og eksplosjonsfare
- Ras- og skredfare
- Naturmiljø – gytefelt torsk
- Landskap - Funksjonell strandsone
- Kulturmiljø – Historiske veifar

Aktuell sikringssone i KPA:

- Militær sikringssone

3.3 Andre relevante føringer

- Landsverneplan for Forsvaret
- Forsvarssektorens arbeidsplasskonsept
- Forsvarsbyggs arealplanveileder
- Lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven)
- Forsvarssektorens bærekraftstrategi
- Infrastrukturprosjekt for Haakonsvern

3.4 Reguleringsplaner

3.4.1 Følgende gjeldende reguleringsplaner oppheves/erstattes:

- Laksevåg. Gnr 122, 124, 125 og 126, Bjørndalspollen/Haakonsvern. PlanID: 15680000, vedtatt i 2001. Planen erstattes delvis.
- Fyllingsdalen, gnr. 28, bnr. 1 m.fl. Knappen. PlanID: 8480000, vedtatt i 1990. Planen erstattes delvis.
- Fyllingsdalen. Gnr 29 bnr 39, Bjørge og Vassteigen. PlanID: 4601_11290000, vedtatt 1964. Planen erstattes delvis.
- Fyllingsdalen/Laksevåg. Tjæreviken. PlanID: 4601_4630000, vedtatt 1981. Erstattes delvis.
- Laksevåg. Skare. PlanID: 4601_40320000, vedtatt 1966. Planen erstattes delvis.

3.4.2 Planarbeid under arbeid i nærområdet:

- 71360000- LAKSEVÅG. GNR 124 BNR 52, HAAKONSVERNVEIEN (erstatter del av gjeldende plan for Bjørndalspollen/Haakonsvern)

4 Oversikt over tema som skal konsekvensutredes eller utredes/beskrives

4.1 Fagtema Naturmangfold, KU

4.1.1 Begrunnelse

Naturmangfold er et aktuelt utredningstema, da det er grunn til å tro at tiltak i planen kan få vesentlige virkninger for areal som er naturpreget – dvs. areal som ikke er bebygd eller i bruk. Temaet omfatter areal både på land og i sjø.

Planområdet omfatter områder med forekomst av kystlynghei, marin naturtype, ubebygde grøntområder og gytefelt for torsk.

4.1.2 Kunnskapsgrunnlag

Registrerte funn i tilgjengelige databaser og rapport etter gjennomføring av feltarbeid/kartlegging. Kartlegging i sjø skal gjennomføres på et nivå som er tilpasset aktuelle sikkerhetshensyn.

4.1.3 Metode for konsekvensutredning (KU)

Kartlegging, utredning og rapport med beskrivelse av konsekvens og evt. avbøtende tiltak. Metodikk i M-1941 skal anvendes.

4.2 Fagtema Vannmiljø, KU

4.2.1 Begrunnelse

Vannmiljø er et aktuelt konsekvensutredningstema da det planlegges utbygging i områder med resipienter eller vannforekomster som kan bli berørt av utbyggingen. Avrenning og utslipp fra utbyggingen vil kunne påvirke fysiske forhold, vanntemperatur eller kjemiske forhold i vannforekomsten, og utslipp fra utbyggingen kan potensielt endre miljøtilstanden i vannforekomster i nærheten eller påvirke mulighetene for å nå miljømålene i vannforskriften.

4.2.2 Kunnskapsgrunnlag

Rapport fra kartlegging av forurensing av vannforekomster i planområdet.

4.2.3 Metode for konsekvensutredning (KU)

Det skal gjennomføres kartlegging av forurensning av vann/sjø. Utredning gjennomføres, konsekvens av påvirkning og eventuelle nødvendige avbøtende tiltak beskrives. Metodikk i M-1941 skal anvendes.

4.3 Fagtema trafikk og samferdsel, KU

4.3.1 Begrunnelse

Tiltak i planen vil føre til økt trafikk, som igjen vil kunne gi konsekvenser for trafikksikkerhet og samferdsel i området. Kapasitet på vegnett og kryss, trafikkmønster, reisemiddelfordeling, framkommelighet m.m. vil også kunne påvirkes av tiltak i planen.

4.3.2 Kunnskapsgrunnlag

Befaring, trafikktall, reisevaneundersøkelse etc.

4.3.3 Metode for konsekvensutredning (KU)

Det skal utarbeides en trafikkanalyse hvor dagens trafikksituasjon og planlagt, fremtidig situasjon beskrives og konsekvensutredes mht. planlagte tiltaks påvirkning av trafikksituasjon og samferdselsanlegg. Planforslaget skal bygge opp under målet om Gåbyen Bergen og prioritere tilrettelegging for gående og syklende. Metodikk i M-1941 skal anvendes.

4.4 Andre fagtema som skal utredes eller beskrives, men ikke konsekvensutredes

4.4.1 Kunnskapsgrunnlag

En rekke fagtema skal utredes og/eller beskrives i planen, men ikke konsekvensutredes. Også for disse fagtemaene må kunnskapsgrunnlaget være oppdatert og tilstrekkelig. Dette innebærer søk i eksisterende databaser og innhenting av ny, oppdatert kunnskap der det er nødvendig.

4.4.2 Tema

Blågrønne strukturer

Temakartet *Sammenhengende blågrønne strukturer* skal legges til grunn for vurderinger i planarbeidet. Areal til sammenhengende blå og grønn infrastruktur skal vurderes for å ivareta og legge til rette for naturmangfold, klimatilpasning og trivelige uteområder.

Landskap

Landskap som tema skal omhandle naturgeografi, kulturhistorien i landskapet og romlige kvaliteter ved landskapet. Landskapet, og planlagte tiltaks påvirkning på landskapet, skal beskrives og illustreres.

Byform og arkitektur
Gjeldende arkitektur- og byformingspolitikk, Arkitektur +, skal legges til grunn som retningslinje for planlegging og arkitektonisk utforming.

Friluftsliv
Store deler av planområdet er ikke tilgjengelig for allmennheten, og i de delene av planområdet som er allment tilgjengelige er det ikke tilrettelagt for friluftsliv. Planområdet grenser imidlertid til grøntområder/friluftsområder. I planbeskrivelsen skal det gjøres rede for eventuelle konsekvenser av planlagte tiltak og virksomheter i planområdet for friluftsliv.

Kulturminner og kulturmiljø
I planarbeidet skal det vurderes om tiltak i planen gir konsekvenser for eventuelle kulturminner. Kulturminnedokumentasjon skal vedlegges planen.

Støy (trafikk-, fly- og skytestøy)
Det skal gjøres støyberegninger og utarbeides en støyrapport som del av planarbeidet.

Grunnforurensning
Planen skal redegjøre for forekomster av grunnforurensning, samt belyse mulige løsninger.

Barn og unges interesser
Barn og unges interesser skal ivaretas og kommenteres. Det skal redegjøres for hvordan barn og unge påvirkes av tiltaket.

Overvann og avrenning
Det skal utarbeides en overordnet VAO-plan for planområdet, med fokus på overvann.

Klimagassutslipp og energiløsninger
Valg av energiløsninger og byggematerialer, og tiltak for å minimere energibruk og klimagassutslipp, skal redegjøres for. Det skal utarbeides et overordnet klimagassregnskap.

Verdensarv
Det er ikke registrert verdensarv i planområdet, og det er derav vurdert at temaet Verdensarv ikke er relevant utredningstema for planen.

4.5 Risiko- og sårbarhetsanalyse

Risiko- og sårbarhetsanalyse, ROS

Det skal utarbeides en ROS-analyse som del av planarbeidet, jf. plan- og bygningsloven. Analysen skal omtale sannsynlighet, grad av risiko- og sårbarhet og konsekvens for hvert relevante ROS-tema, samt behov for tilpassede avbøtende tiltak for reduksjon av grad av risiko- og sårbarhet. Analysen skal fremstilles i matrise og beskrivelse og oppsummeres i planbeskrivelsen.

ROS-analysen skal suppleres gjennom planprosessen. Innenfor planområdet er følgende tema foreløpig vurdert å være relevante med hensyn til samfunnssikkerhet, risiko og sårbarhet (ikke uttømmende liste):

- Overvann/urban flom/ekstrem nedbør
- Stormflo
- Snø/snøskred
- Steinsprang/stein-skred
- Vind
- Skogbrann/lyngbrann
- Terrengformasjoner med farer (stup etc.)
- Akutt forurensing
- Ulykke i av- og påkjørsler
- Ulykker med gående-syklende
- Fare for terror/sabotasje

5 Medvirkning og framdrift

5.1 Informasjon og medvirkning

Varsel om oppstart av planarbeid med høring av planprogram, og høring/offentlig ettersyn av planforslaget etter 1. gangs behandling gjøres i samsvar med formalkrav i plan- og bygningsloven og kommunens prosedyrer.

Varsel om oppstart av planarbeid og forslag til planprogram sendes til offentlige høringsorganer, berørte parter (grunneiere, festere, rettighetshavere, naboer og gjenboere) og evt. andre interesserte, etter liste som utarbeides i samråd med Bergen kommune. Videre annonseres planoppstart i minst en avis. Varselet kunngjøres også på kommunens nettside, sammen med forslag til planprogram, planinitiativet og referat fra oppstartsmøte.

Det legges opp til en utvidet medvirkning i planprosessen med åpent informasjonsmøte/folkemøte.

5.2 Framdriftsplan, tentativ

Veiledningsmøte	Aug	2024
Oppstartsmøte	Mars	2025
Varsel om oppstart og høring av planprogram	Nov 26 -jan	2027
Merknadsbehandling	Feb	2027
Fastsetting av planprogram	Mars/apr	2027
Analyse og konsekvensutredning, innledende	Mars-okt	2027
Utarbeidelse av planforslag	Mars-des	2027
Ferdigstilling planforslag, analyser og konsekvensutredning	Jan/feb	2028
Innsending av planforslag til 1. gangs behandling	Feb	2028
Informasjonsmøte/folkemøte	Mai	2028
Høring/offentlig ettersyn av planforslag	Mai-jun	2028